

Katedra významně spolupracuje s katedrou ekologie Fakulty ekologie a environmentalistiky (FEE) Technické univerzity ve Zvolenu. Dochází ke vzájemné výměně studijních textů a společné účasti na odborných akcích. V roce 2004 zajišťoval pracovník FEE na FŽP i několik vybraných přednášek.

Další spolupráce probíhá s katedrou trvale udržitelného rozvoje při Slovenské poľnohospodárskej univerzite v Nitře. Opět se jedná o výměnu studijních textů a o účasti na konferencích, probíhají i konzultace nově připravovaných studijních oborů reagujících zejména na nové potřeby vysokoškolského vzdělávání v evropském prostoru.

Spolupráce se uskutečňuje i s řadou výzkumných ústavů, např. s Výzkumným ústavem meliorace a ochrany půdy, Výzkumným ústavem lesního hospodářství a myslivosti a Výzkumným ústavem rost-

linné výroby. S Ekomuzeem v Zubrnicih, kde jsou organizována i terénní cvičení z celé řady předmětů, byl realizován i společný grant.

Snahou všech pracovníků katedry je zapojit se do prací, které pomohou zlepšit ekologické podmínky v oblasti severních Čech a které přispějí k udržitelnému rozvoji regionu.

Kontaktní adresa:

Prof. Ing. Jaroslava Vráblíková, CSc.
vedoucí katedry přírodních věd
Fakulta životního prostředí
Univerzity J. E. Purkyně
Králova výšina 7
400 96 Ústí nad Labem
E-mail: Vrablikova@fzpj.ujep.cz.

VOGTLÄNDISCHE FACHHOCHSCHULE PLAUEN

Vysoké školství v Německu

Tradice vysokoškolského vzdělávání v Německu je založena na základních principech reformy univerzit v 19. století, na níž se značnou měrou podílel *Wilhelm von Humboldt*. Tyto principy zahrnují vnitřní autonomii vysokých škol navzdory existenci státu, akademické svobodě učitelů a studentů, svobodě vědy a výzkumu, spojení vysokých škol s vědeckým bádáním a výzkumem.

Tyto principy byly přerušeny za nacistické éry, ale znovunastoleny při rekonstrukci vysokého školství v roce 1949. Při dodržení principu svrchovanosti rekonstrukce vysokoškolského systému byla záležitostí pro celou zemi. Strategie vysokého školství byla koordinována Společnou konferencí ministrů školství a kultury všech spolkových zemí. Federální vláda Německa neměla vůbec žádný vliv na tento vývoj.

První rozvoj zaznamenaly vysoké školy v 50. letech a tento trend rozvoje pokračoval i v 60. letech. Vědecký koncil v roce 1957, který společně připravila Federální vláda a vlády jednotlivých spolkových zemí, doporučil institucionalizovat spolupráci akademických a vlád-

ních sektorů. V roce 1970 byly založeny Fachhochschulen, jako samostatný typ vysokých škol poskytujících odborné vysokoškolské vzdělání. Tak se sjednotily existující instituce poskytující odborné vzdělání na vysokoškolské úrovni.

Vysoké školství v Německu je na federální úrovni ošetřeno Rámcovým zákonem o vysokých školách z roku 1976 (Hochschulrahmengesetz – HRG) a jeho pozdějšími novelami.

V současnosti probíhá reforma vysokého školství. Cílem reformy je vytvořit prostor pro konkurenci mezi vysokými školami a jejich různými nabídkami vzdělávání a zlepšit konkurenceschopnost německých vysokých škol na mezinárodní úrovni. V Německu, jako evropském státu zapojeném do boloňského procesu, se postupně přechází na dvoustupňový systém vysokoškolského vzdělávání (bakalářské a navazující magisterské studium).

Vysokoškolské vzdělávání v Německu poskytují:

- *Universitäten, Technische Hochschulen, Technische Universitäten, Pädagogische Hochschulen, Theolo-*

gische Hochschulen (3–5leté studium, bakalářský nebo magisterský diplom BA, MA);

- *Kunst- und Musikhochschulen, Berufsakademie* (bakalářský nebo magisterský diplom BA, MA);
- *Fachhochschulen* (3–4leté studium, diplom FH).

V Německu je 355 vysokoškolských institucí, z toho je 185 vysokých odborných škol – Fachhochschulen.

Počet studentů vysokých škol vzrostl z 510 000 studentů v roce 1970 (studenti západního Německa) na počet 1,9 milionů studentů v roce 2001.

Počty studentů podle typu vysokých škol (zimní semestr 2001/2002)

Celkem studentů	Univerzity a ekvivalentní vysokoškolské instituce	Umělecké vysoké školy	Fachhochschulen
1 868 666	1 351 817	30 444	486 405

Zdroj: Grund- und Strukturdaten 2003

Fachhochschule Plauen

Soukromá vysoká odborná škola Plavno ve Vogtlandu (FH Plauen) je součástí Vysokoškolské akciové společnosti mgH. Je to soukromě vedená, státem uznávaná škola poskytující nižší stupeň vysokoškolského vzdělání. Obsah studia je důsledně orientován na praktické vědomosti a poznatky, bez obsahu vědomostního balastu.

FH Plauen nabízí studijní program *Podniková ekonomika* s obory: evropská podniková ekonomika, pojišťovnictví a finanční služby, turismus, hotelnictví a lázeňství, hospodářské právo. Studovat lze formou prezenční nebo dálkové. Prezenční studium trvá tři a čtvrt až tři a půl roku, dálkové studium 4 roky.

Absolvent s diplomem podnikový ekonom se uplatní v obchodních a průmyslových společnostech a ve službách na středním až vyšším stupni řízení. Největší uplatnění najdou absolventi ve středně velkých podnicích a společnostech a v řemeslných živnostech.

Prezenční forma studia

Standardní doba studia je 3 roky a 6 měsíců. Studium je v prezenční formě studia (Direkt- /Präsenzstudium) rozděleno do trimestrů. Student má se školou sepsanu smlouvu o studiu. Ve smlouvě je zakotvena i povinná praxe v konkrétním podniku. Studenti na začátku studia dostanou přesný studijní plán na celou dobu studia. Jsou organizováni do malých maximálně 25členných skupin. To zajišťuje optimální kontakt s vyučujícími, administrativou školy i s rektorem.

Základní – obecně odborná – část studia trvá 5 trimestrů, tj. jeden a půl roku, a zahrnuje 60 týdnů přednášek a cvičení a 10 týdnů praxe v podniku.

Hlavní – specificky odborná – část studia trvá také 5 trimestrů a zahrnuje 58 týdnů přednášek a 12 týdnů praxe.

Poslední trimestr je věnován diplomové práci.

První fáze praxe začíná teprve po druhém trimestru. Studenti tedy přicházejí do podniků už docela dobře teoreticky připraveni a jsou pro provoz praxe použitelní jako spolupracovníci. FH Plauen spolupracuje v zajišťování praxe s mnoha podniky (v Plauen, Leipzig, Dresden, Chemnitz, Zwickau), které dávají k dispozici místa pro praxi. Některé podniky jsou ochotny úspěšným studentům i zaplatit mzdu za praxi.

Studijní poplatky činí 228 EUR měsíčně při studiu trvajícím 42 měsíců. Náklady na studium se samozřejmě zvyšují o poplatky za ubytování. V Plauen je k dispozici dostatek levného ubytování v soukromí.

Studenti všech typů vysokých škol mají v souladu se zákonem na podporu vzdělání (BAFöG) nárok na slevy na dopravu.

Dálková forma studia

Studijní program Podnikový ekonom lze na FH Plauen studovat i při zaměstnání. Standardní doba dálkového studia (Fernstudium) je osm semestrů. Škola umožňuje nadaným studentům tuto předepsanou dobu studia po dohodě zkrátit. Tato forma studia je založena převážně na samostudiu.

Učební materiály jsou zasílány poštou do místa bydliště studenta vždy jednou měsíčně. Soustředění ve škole bývají obvykle v sobotu ve čtrnáctidenních intervalech po celou dobu studia. Mají formu skupinového semináře, kterého se zúčastní 20–30 studentů. Zkoušky se skládají v čase dohodnutém s přednášejícím.

Pokud má student nějaké problémy se samostudiem, dotazy, pocit, že se nemůže dostat při samostudiu z místa, je mu k dispozici po telefonu, e-mailu nebo faxu odborný učitel předmětu – Studienbetreuer (studijní pečovatel, tutor).

Dálkové studium je rozděleno do osmi semestrů (jak bylo zmíněno), přičemž jeden semestr má 23 kalendářních týdnů. V každém semestru je prezenční formě studia věnováno 60–80 výukových hodin.

Studijní poplatky při dálkovém studiu činí 197 EUR měsíčně po dobu studia 48 měsíců. Do těchto poplatků patří veškerý zasílaný studijní materiál i prezenční soustředění.

Při zaměstnání lze na FH Plauen studovat také studijní program Komerční právník. Toto studium se uskutečňuje ve spolupráci s partnerskou Fachhochschule Nordhessen. Obor komerční právník spojuje vědomosti z právních věd a podnikové ekonomiky. Absolventi se uplatní na střední úrovni řízení podniků, získají základy právního a komunikačního vzdělání, vzdělání v naukách o podnikové ekonomice, zejména účtování nákladů a sestavování rozvahy. Absolventi najdou uplatnění nejen v klasických podnikových právnických pracovních pozicích, ale zejména v nových obchodních společnostech jako kvalifikovaní obchodně-právní pracovníci peněžních ústavů, pojišťoven, obchodních společností, turistických služeb, jako jednatelé společností, pracovníci personálních útvarů apod. Studium probíhá za stejných podmínek jako u studijního programu Podnikový ekonom.

FH Plauen spolupracuje s více než 300 podniky nejen regionu, ale i v celé Německé spolkové republice a v zahraničí, které hledají mladé lidi na střední a vyšší pozice v managementu. S některým z těchto podniků za pomoci školy naváže student ihned po imatrikulaci smlouvu o vykonávání praxe. Za praxi mohou úspěšní studenti dostávat odměnu od firmy. Také téma diplomové práce je v souladu s potřebami podniku, v němž student vykonává po celou dobu studia praxi. Praxe a diplomová práce jsou vizitkou studenta a mnohde jsou uznány jako doba zapracování. Firmu, kde bude student vykonávat praxi, si může také najít sám. Většinou se firmy, kde studenti vykonávají praxi, stanou i jejich zaměstnavateli po ukončení studia. Informace o volných absolventských místech ve spolupracujících podnicích i ostatních podnicích v regionu jsou zveřejňovány na webových stránkách školy.

Výzkumné pracoviště při soukromé vysoké odborné škole FH Plauen zkoumá mimo jiné možnosti uplatnění absolventů v praxi, jejich úspěšnost, zabývá se právními možnostmi otevření nových studijních oborů, hlavně možnostmi studia pro „střední stav“. Při výzkumu je kladen důraz na jeho využití v celoevropském prostoru. Cílem výzkumného pracoviště je propojit výzkum s podnikovou praxí a oblastí Severního Hesenska.

Seznam použitých pramenů:

1. <http://www.eurydice.org/database>
2. <http://www.oecd.org/dataoecd>
3. ÚIV, Tiskové zprávy 2003 „Eurydice: Pohled na strukturu vysokoškolského vzdělávání v Evropě v roce 2003/2004.“
4. Statistisches Bundesamt, Grund- und Strukturdaten 2002/2003, Studierende an Hochschulen für das Wintersemester 2001/2002.
5. DIPLOMA Europäische Hochschule, Vogtländische Fachhochschule Plauen – Informační bulletin, 2003–2004.

Na základě použitých pramenů připravila v roce 2004 PhDr. Drahomíra Krafková, Centrum pro studium vysokého školství.